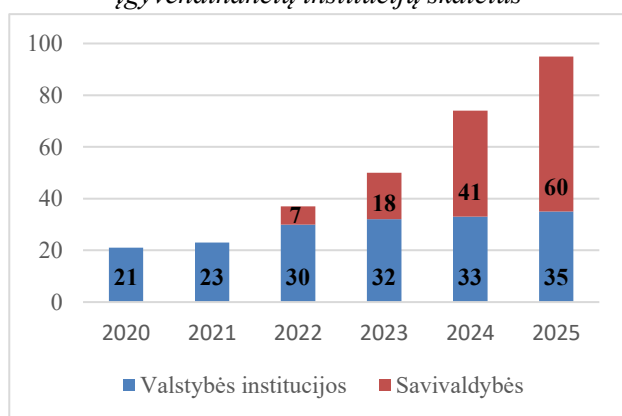

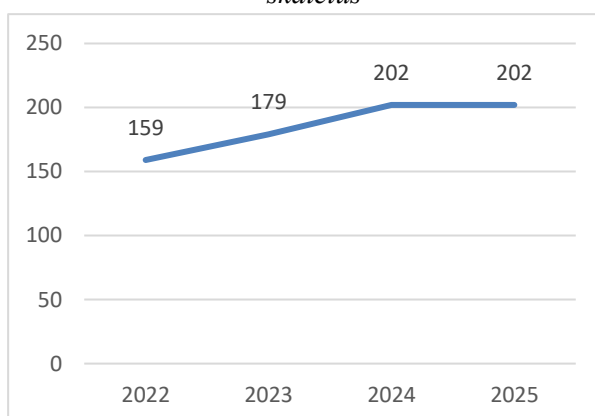
LIETUVOS DIASPOROS POLITIKOS STRATEGINIŲ GAIRIŲ „GLOBALI LIETUVA“ 2022–2030 M. VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO 2025 M. ATASKAITA

Įgyvendinant Dvidešimtosios Vyriausybės programą ir vadovaujantis Lietuvos diasporos politikos strateginių gairių „Globali Lietuva“ 2022–2030 m. veiksmų plano rengimo, įgyvendinimo stebėsenos ir atskaitomybės tvarkos aprašu, 2024 m. lapkričio 5 d. buvo patvirtintas Lietuvos diasporos politikos strateginių gairių įgyvendinimo veiksmų planas 2025–2027 m. (toliau – Veiksmų planas), kurio tikslas – užtikrinti koordinuotą ir veiksmingą Lietuvos diasporos politikos įgyvendinimą. 2025 m. į Veiksmų plano įgyvendinimą įsitraukė 35 valstybės institucijos ir visos 60 savivaldybių, kurios įgyvendino 202 veiksmus. 2025 m. į diasporos politikos įgyvendinimą pirmą kartą įsitraukė 3 valstybės institucijos (Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra, Lietuvos kultūros institutas, Valstybinė lietuvių kalbos komisija) ir 19 savivaldybių.

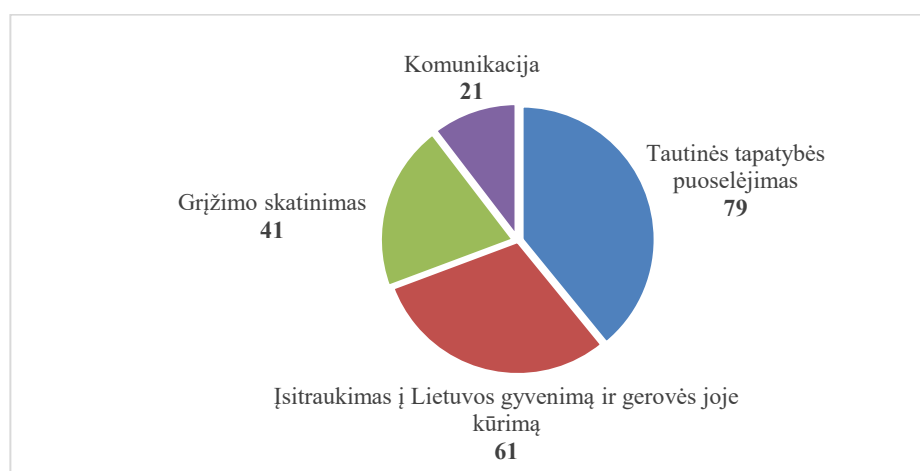
1 grafikas. 2020–2025 m. diasporos politiką įgyvendinančių institucijų skaičius

2 grafikas. 2022–2025 m. įgyvendintų veiksmų skaičius

3 grafikas. 2025 m. įgyvendinti veiksmai pagal strategines kryptis

UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS (URM) VEIKLA

2025 m. įgyvendinant diasporos politiką daug dėmesio buvo skirta grįžimo į Lietuvą skatinimui, diasporos tautinės tapatybės puoselėjimui, diasporos bendruomeniškumo ir pilietiškumo stiprinimui, diasporos jaunimo telkimui, lituanistinio švietimo užsienyje populiarinimui. Įgyvendindama diasporos politiką, URM 2025 m. veiklą ryšių su diaspora srityje bendrai vykdė 46 valstybėse. Atsižvelgiant į tai, kad diplomatinėms atstovybėms, esančioms arčiausiai diasporos, tenka itin svarbus vaidmuo stiprinant valstybės ir diasporos bendrystę ir bendradarbiavimą, LR ambasadoje

Jungtinėje Karalystėje ir LR generaliniame konsulate Čikagoje, JAV, dirba diplomatai, atsakingi už ryšių su diaspora stiprinimą. Kiekvienoje kitoje diplomatinėje atstovybėje ryšių su diaspora stiprinimo funkcija priskirta vienam iš darbuotojų.

Diasporos politikos įgyvendinimo koordinavimas

Koordinuojant diasporos politikos įgyvendinimą, didelis dėmesys skirtas savivaldybių ir diplomatinėms atstovybėms įsitraukimo į diasporos politikos įgyvendinimą didinimui, atnaujinta Lietuvos diasporos reikalų koordinavimo komisijos sudėtis, aktyviai dalyvauta Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos posėdžiuose.

Stiprindama savivaldybių įsitraukimą į diasporos politikos įgyvendinimą, URM skatino savivaldybių paskirtų už ryšius su diaspora atsakingų koordinatorių tinklo plėtrą (2025 m. savivaldybių paskirtų už ryšius su diaspora atsakingų koordinatorių skaičius išaugo nuo 34 iki 58), dalyvavo Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) organizuojamuose renginiuose (seminare diasporos koordinatoriams bei LSA Ryšių su diaspora komiteto posėdyje). Pristatymų ir diskusijų metu savivaldybėms pristatytos diasporos politikos aktualijos ir aptarta, kaip savivaldybės galėtų stiprinti ryšius su užsienyje gyvenančiais tautiečiais, kokios komunikacijos priemonės veikia efektyviausiai, taip pat pasidalinta gerąja savivaldybių praktika kviečiant sugrįžti kraštiečius į gimtąsias savivaldybes, pristatyta URM konsultacijų centro „Grįžtu LT“ veikla ir grįžtantiesiems dažniausiai pasitaikantys iššūkiai. URM organizavo kasmetinį Lietuvos regioninės žiniasklaidos susitikimą, kuriame aptarti ir diasporos politikos klausimai bei pirmą kartą dalyvauti pakviesti ir Lietuvos diasporos žiniasklaidos atstovai.

Siekdama užtikrinti koordinuotą lėšų skirstymą, URM bendradarbiavo keisdama informaciją su kitomis 7 valstybės institucijomis ir įstaigomis, skiriančiomis finansavimą diasporos organizacijų projektams arba projektams, skirtiems diasporai, dalyvavo 3 institucijų projektų atrankų komisijų darbe, viešino suvestinę informaciją apie valstybės institucijų vykdomus diasporos organizacijų projektinės veiklos konkursus.

2025 m. vyko aktyvus tarptautinis bendradarbiavimas – URM diasporos politikos koordinavimo ir grįžimo skatinimo patirtimi dalijosi 5 dvišalių konsultacijų metu (Moldova, Turkija, Graikija, Alandai (Suomija), Mikronezija).

Siekdama palengvinti galimybes naudotis mokslinių darbų ir tyrimų apie diasporą išvadomis ir rekomendacijomis, URM papildė interneto svetainėje www.globalilietuva.lt paskelbtą mokslininkų darbų duomenų bazę 44 naujais darbais diasporos tematika (šiuo metu joje yra 631 mokslinis darbas). Taip pat URM teikimu LMT pakvietė teikti paraiškas reikminiam tyrimui tema „Lietuvos diaspora: kiek jos yra ir kaip plačiai ji pasklidusi pasaulyje?“.

URM organizavo nuotolinius mokymus diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose dirbantiems diplomatams, atsakingiems už ryšius su diaspora stiprinimą.

Tautinės tapatybės puoselėjimas ir diasporos organizacijų stiprinimas

Siekdama prisidėti prie diasporos (įskaitant jaunimą) telkimo, organizacijų stiprinimo ir tautinės tapatybės puoselėjimo, URM 2025 m. finansavo Lietuvos diasporos organizacijų (toliau – LDO) ir nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) projektus, taip pat skyrė tikslines lėšas diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms (toliau – DA) projektams. Įgyvendintos veiklos buvo orientuotos į bendruomeniškumo didinimą, lyderystės ugdymą, bendradarbiavimo skatinimą bei lietuviškos kultūros ir tradicijų puoselėjimą.

2025 m. URM finansavo 46 LDO projektus ir 4 NVO projektus, skirtus diasporos bendruomenių stiprinimui, lyderystės ugdymui ir organizacijų tinklaveikos skatinimui. LDO rengė bendruomenių lyderių ir diasporos profesionalų suvažiavimus, forumus, mokymus ir kvalifikacijos kėlimo kursus, kuriuose aptarti organizacijų veiklos stiprinimo, narių pritraukimo, komunikacijos ir tarpusavio bendradarbiavimo klausimai. 27 LDO projektai prisidėjo prie valstybinių ir kalendorinių švenčių minėjimo, meno kolektyvų pasirodymų, susitikimų su kūrėjais organizavimo ir diasporos istorinės atminties stiprinimo. Daug dėmesio skirta lietuviškas tradicijas pristatantiems festivaliams ir renginiams bei M. K. Čiurlionio kūrybai, minint 150-ąsias jo gimimo metines. Taip pat 18 LDO projektų veiklomis prisidėta prie lietuvių dienų ir Europos lietuvių kultūros dienų organizavimo,

tautinės kultūros puoselėjimo ir festivalio „LABAS“ organizavimo.

URM skyrė tikslines lėšas 106 DA projektams, kuriuos įgyvendinant prisidėta prie bendruomenių lyderių kvalifikacijos kėlimo, sąskrydžių organizavimo, paremti bendruomenių kultūriniai renginiai ir valstybinių švenčių minėjimai. Šios veiklos tiesiogiai skatino diasporos telkimąsi ir kultūrinį aktyvumą.

Be projektinio finansavimo, URM organizavo ir tikslines veiklas. 2025 m. lapkritį Vilniuje surengti dviejų dienų mokymai LDO lyderiams. Jų metu dėmesys sutelktas į diasporos vaidmenį pilietiniame pasipriešinime, kovą su dezinformacija ir visuotinės gynybos stiprinimą. Mokymuose dalyvavo 30 diasporos atstovų iš ES ir NATO šalių.

Lietuvių bendruomenėms 39 valstybėse perduota simbolika, padedanti išlaikyti tautinį identitetą užsienyje.

Susitikimai su diaspora, esant galimybei, buvo įtraukiami į užsienio reikalų ministro ir viceministrų vizitų darbotvarkes.

Lituanistinio švietimo užsienyje viešinimas

Siekdama populiarinti lituanistines mokyklas ir į jas pritraukti daugiau mokinių, URM tęsė lituanistinio švietimo užsienyje viešinimo veiklą: vykdė kasmetinę lituanistinio švietimo viešinimo kampaniją, prisidėjo organizuojant Londone vykusį V Lituanistinio ugdymo forumą „Lituanistinė mokykla: kaip ją kuriame šiandien“; įtraukė lituanistines mokyklas į iniciatyvą „Atgal į mokyklą“ (aplankytos 7 lituanistinės mokyklos), 7 lituanistinių mokyklų mokytojams ir mokyklų vadovams įteikė URM garbės ženklų medalius „Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai“, 1 lituanistinei mokyklai – garbės ženklų apdovanojimą „Aukso Vytį“.

Per DA projektus teikė paramą lituanistinių mokyklų projektams, kuriais siekta pritraukti daugiau diasporos vaikų į mokyklų veiklas ir didinti jų patrauklumą, o užsienyje studijuojantis ar gyvenantis jaunimas skatintas savo ateitį sieti su Lietuva, pristatant Lietuvoje įgyvendinamas programas ir galimybes bei organizuojant jaunimo stovyklas.

URM, bendradarbiaudama su Lietuvos nacionaline M. Mažvydo biblioteka ir Kultūros ministerija, tęsė „Knygų starto“ projekto įgyvendinimą užsienyje (2025 m. 24 Lietuvos atstovybėms perduoti 1 105 ankstyvojo skaitymo lauknešėliai), plėtojo iniciatyvą „Lietuvių kalbos ambasadorius“ (nuo 2022 m. šis garbės ženklas įteiktas 1 078 lietuvių kalbos puoselėtojams), URM iniciatyva buvo parengta lituanistinių mokyklų veiklos istorijos apžvalga.

Diasporos įsitraukimo į Lietuvos gyvenimą ir gerovės joje kūrimo skatinimas

Siekiant įvertinti diasporos indėlį puoselėjant lietuviybę ir įsitraukimą į Lietuvos gyvenimą ir gerovės joje kūrimą, 2025 m. URM garbės ženklų „Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai“ apdovanojimais buvo pagerbta 18 Lietuvos diasporos atstovų, 1 diasporos organizacijai skirtas garbės ženklų apdovanojimas „Aukso Vytis“, 1 diasporos kolektyvui – „Aukso paukštės“ apdovanojimas. URM parėmė NVO projektą „Globalios Lietuvos apdovanojimai 2025“, kurio metu įvertinti ir pagarsinti užsienio lietuvių nuopelnai Lietuvos mokslui, kultūrai, pilietinei visuomenei ar jų pasiekimai, kurie garsina Lietuvos vardą pasaulyje; skirtas Globalios Lietuvos apdovanojimas „Už viso gyvenimo nuopelnus“. URM pateikė 3 Lietuvos diasporos kandidatus valstybės apdovanojimui, iš kurių 2 juos gavo.

Stiprindamos diasporos įsitraukimą į gerovės Lietuvoje kūrimą, DA kartu su LDO įgyvendino investicijoms pritraukti ir eksportui skatinti skirtą veiklą (21 bendrų iniciatyvų), 13 Lietuvos ekonominio potencialo pristatymo renginiuose aptarė ekonominės veiklos planus ir užduotis, organizavo 7 Lietuvos atvykstantajam turizmui skatinti skirtus renginius, rengė ir pristatė Lietuvos turizmo stendus tarptautiniuose renginiuose. Svarbų vaidmenį aktyvesnio diasporos įtraukimo į užsienio investicijų paiešką, užsienio turistų pritraukimą ir eksporto iš Lietuvos didinimo srityje atlieka Ekonominės diplomatijos taryba, kurios darbe dalyvauja ir diasporos profesionalų tinklo atstovai. URM parėmė 2 NVO projektus, skirtus Lietuvos diasporos įsitraukimui į Lietuvos gyvenimą pagal profesinę veiklą stiprinti.

2025 m. URM atstovai skaitė pranešimus ir dalyvavo diskusijose 28 LDO ir tarptautiniuose renginiuose diasporos temomis Lietuvoje ir užsienyje.

Grįžimo į Lietuvą skatinimas

2025 m. buvo toliau kryptingai tęsiamas valstybės ir savivaldos institucijų telkimas bendrai grįžimo į Lietuvą skatinimo veiklai. Pagrindinis dėmesys skirtas (re)integracijos koordinavimo mechanizmo tobulinimui bei informacijos apie grįžimo galimybes sklaidos didinimui. Šios pastangos davė matomų rezultatų – jau šešerius metus iš eilės fiksuojama teigiama migracijos tendencija, kai į Lietuvą grįžta daugiau piliečių, nei iš jos išvyksta.

URM: 1) organizavo ir dalyvavo 36 renginiuose ir susitikimuose, skirtuose grįžimui į Lietuvą skatinti (įskaitant dalyvavimą Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse, kuriose dalyvavo apie 1 500 diasporos atstovų iš 30 valstybių); 2) įgyvendino 12 informacinių kampanijų apie galimybes grįžti ar atvykti į Lietuvą ir (re)integracijos Lietuvoje sąlygas; 3) parengtos grįžimo ir (re)integracijos skatinimo priemonių rekomendacijos valstybės ir savivaldos institucijoms; 4) organizavo 2 valstybės institucijų ir savivaldybių, įgyvendinančių grįžimo skatinimo ir (re)integracijos lengvinimo priemones, atstovų susitikimus; 5) teikė rekomendacijas institucijoms ir savivaldybėms dėl grįžimo ir (re)integracijos skatinimo priemonių, siūlymus teisės aktų pakeitimams migracijos, integracijos, pilietybės ir kitose srityse; 6) konsultacijų centre „Grįžtu LT“ ir renginių bei vizitų metu suteikta 1 112 konsultacijų apie galimybes grįžti ar atvykti į Lietuvą, (re)integracijos Lietuvoje sąlygas (įskaitant ir iš Venesuelos perkeltiems Lietuvos piliečiams); 7) interneto svetainėje www.globalilietuva.lt esančioje skiltyje „Grįžtu LT“ vieno langelio principu teikta valstybės ir savivaldos institucijų informacija grįžtantiems, parengta aktuali su grįžimu į Lietuvą susijusi informacija, skirta asmenims, gyvenantiems 5 valstybėse (iš viso – 20).

2025 m. projektų konkursų būdu URM parėmė 20 DA, 4 LDO ir 2 NVO projektus, skirtus grįžimui į Lietuvą skatinti, diasporos jaunimo stažuočių Lietuvoje programoms organizuoti.

URM daug dėmesio skyrė Lietuvos diasporos jaunimui. Bendradarbiaujant su kitomis Lietuvos institucijomis ir organizacijomis, buvo nuolat atnaujinama 2022 m. parengta Lietuvos diasporos jaunimui skirtų stažuočių, praktikos, pažintinių programų Lietuvoje duomenų bazė (iš viso siūloma virš 205 galimybių 60 valstybės institucijų, įstaigų Lietuvoje). Taip pat 2025 m. URM inicijavo ir bendradarbiaudama su Lietuvos savivaldybėmis, Lietuvos šaulių sąjunga, Ateitininkų organizacija bei Lietuvos skautija, parengė vasaros stovyklų Lietuvoje diasporos vaikams ir jaunimui sąrašą, ir jį viešino. Organizavo 3 studijų Lietuvoje pristatymus diasporai. Sudarė sąlygas 33 užsienio aukštosiose mokyklose studijuojantiems lietuviams atlikti praktiką Ministerijoje ir DA, organizavo pažintinę Lietuvos institucijų ir įstaigų programą užsienyje studijuojantiems lietuviams, Lietuvos ambasadoriaus JAV fondo stažuotę ateities lyderiams.

URM koordinavo asmenų, turinčių teisę būti perkeltiems į Lietuvą, atvykimą. Per 2025 m. pagal Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymą iš Ukrainos buvo perkelta 11 asmenų.

Komunikacija

Didindama Lietuvos diasporos pasiekiamumą, 2025 m. URM stiprino komunikacinę veiklą: vystė Lietuvos diasporai skirtą interneto svetainę www.globalilietuva.lt ir jos sudėtinę dalį – „Grįžtu LT“ informacinį portalą, rengė ir platino URM Globalios Lietuvos departamento mėnesinį naujienlaiškį, diasporai aktualią informaciją skelbė URM administruojamose socialinių tinklų paskyrose „Globali Lietuva“ ir „Grįžtu LT“ (metinis paskyrų pasiekiamumas – 4 mln. vartotojų), informaciją reguliariai platino 447 LDO el. pašto adresais.

Siekdama informuoti Lietuvos visuomenę apie Lietuvos diasporą ir jos indėlį, kuriant gerovę ir saugumą Lietuvoje, bei supažindinti Lietuvos jaunąją kartą su diasporos istorija, URM bendradarbiavo su radijo stotimi „Žinių radijas“ (5 teminių „Protų mankšta“ laidų apie Lietuvos diasporos istoriją ir pasiekimus ciklas).

ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS (ŠMSM) VEIKLA

Lituanistinis švietimas užsienyje

Lituanistinio ugdymo stiprinimas ir plėtra užsienyje yra vienas svarbiausių diasporos politikos prioritetų, siekiant ir ateityje išlaikyti stiprų valstybės ir diasporos ryšį bei skatinti grįžimą į Lietuvą.

Lietuvos švietimo ir mokslo institucijų registro (toliau – Registro) duomenimis, 2025 m. iš viso užsienyje veikė 254 formaliojo ir neformaliojo lituanistinio švietimo įstaigos (235 – neformaliojo, 19 – formaliojo ugdymo). 2025 m. atnaujinus Registro duomenis, paaiškėjo, kad 2025 m. veiklos nebevykdė 28 neformaliojo lituanistinio švietimo mokyklos (dalis jų galėjo nevykdyti veiklos ir anksčiau, tačiau nebuvo apie tai oficialiai pranešę), įsikūrė ar veiklą atnaujino 12 mokyklų. Lituanistinėse mokyklose mokėsi 11,5 tūkst. vaikų ir jaunuolių (bendras mokinių skaičius atnaujinus Registro duomenis sumažėjo 8 %). Siekdama, kad diasporos vaikų ir jaunuolių, besimokančių formaliojo ir neformaliojo švietimo lituanistinėse mokyklose, skaičius augtų, ŠMSM organizavo 14 susitikimų tarp valstybės institucijų ir diasporos organizacijų lituanistinio švietimo tema.

Nuo 2023 m. lituanistinėms mokykloms užsienyje iš valstybės biudžeto skiriama nuolatinė finansinė parama, kurią lituanistinės mokyklos gali naudoti patalpų nuomai ir jų išlaikymui, mokytojų atlyginimams, ugdymui skirtų priemonių įsigijimui, banko administravimo mokesčiams padengti. 2025 m. ši parama paskirstyta 124 lituanistinėms mokykloms (2024 m. – 90), kuriose mokėsi 7 250 mokinių (bazinį finansavimą gavusių mokinių skaičius, lyginant su 2024 m., padidėjo 42,4 %; 2025 m. taikytas maksimalus bazinis lituanistinio švietimo lėšų dydis vienam mokiniui – 12,5 Eur per mėnesį).

ŠMSM tęsė paramos lituanistiniam švietimui veiklas, skirdama finansavimą ugdymo proceso organizavimui 7 formaliojo ir neformaliojo lituanistinio švietimo įstaigose užsienyje. Taip pat finansuoti 104 neformaliojo lituanistinio švietimo projektai. ŠMSM rėmė 37 asmenis, vykdančius ar vykstančius vykdyti lituanistinį švietimą užsienyje pagal lituanistinio švietimo sutartis (formaliojo lituanistinio švietimo įstaigose lituanistinį švietimą vykdė 18 mokytojų, neformaliojo lituanistinio švietimo įstaigose – 19 mokytojų).

Puoselėdama lituanistinį švietimą užsienyje, ŠMSM vykdė kitas veiklas: 1) organizavo lietuvių kalbos mokėjimo lygio nustatymo egzaminus (egzaminus laikė 304 mokiniai, testavimo sistemoje dalyvavo 39 lituanistinės mokyklos iš 12 valstybių); 2) įgyvendinant ES struktūrinių fondų remiamą projektą „Tęsk: ateik, tobulėk, prisidėk!“, organizavo tęstinius lituanistinio švietimo vykdytojų kvalifikacijos tobulinimo seminarus (mokymus baigė 43 asmenys); 3) sudarė sąlygas 4 042 diasporos atstovams mokytis nuotoliniu būdu Lietuvoje; 4) atviroje skaitmeninio švietimo platformoje Emokykla.lt patalpino beveik 300 skaitmeninių mokymo priemonių, kuriomis gali naudotis lituanistinės mokyklos; 5) projektinės veiklos būdu rėmė diasporos vaikų ir jaunimo stovyklų Lietuvoje organizavimą (9 stovyklos, 420 dalyvių); 6) parėmė 26 Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų praktikas lituanistinio švietimo įstaigose užsienyje; 7) vykdė aktualios informacijos lituanistinio švietimo klausimais sklaidą, 8) organizavo lituanistinio švietimo įstaigų mokytojų ir lituanistikos (baltistikos) centrų dėstytojų kvalifikacijos tobulinimą (33 dalyvių); 9) skyrė lituanistinio švietimo mokytojo (dėstytojo) premiją.

Diasporos sporto veiklos skatinimas ir įtraukimas į Lietuvos gyvenimą

ŠMSM koordinavo XII Pasaulio lietuvių sporto žaidynių (toliau – PLSŽ) organizavimą, kuriose dalyvavo 2 700 asmenų, iš jų 1 555 – diasporos atstovai iš 30 šalių. Finansavo 9 LDO sporto projektus (aprūpinant žaidynių dalyvius sportine apranga ir tautine atributika), skyrė lėšų Lietuvos sporto muziejui dokumentinio filmo apie PLSŽ kūrimui bei Palangos m. sav. infrastruktūros gerinimui, besiruošiant XII PLSŽ. Taip pat parengė diasporos įsitraukimą skatinančių iniciatyvų programą PLSŽ, organizavo konferenciją ir diskusiją.

ŠMSM skatino diasporos sportininkus atstovauti Lietuvai tarptautinėse aukšto meistriškumo sporto varžybose (40 sporto federacijų duomenimis, Lietuvai atstovavo 261 diasporos atstovas).

Grižimo į Lietuvą skatinimas

ŠMSM skyrė finansavimą grįžusių iš užsienio Lietuvos diasporos vaikų integracijai į Lietuvos švietimo sistemą. 2025 m. specialistų pagalba buvo suteikta 243 į Lietuvą po ilgesnės nei 2 m. pertraukos sugrįžusiems mokiniams.

ŠMSM atstovai dalyvavo 3 renginiuose, kuriuose pristatytos studijų Lietuvoje galimybės ir teikiama parama diasporai. ŠMSM skatino ir rėmė diasporos jaunimo studijas Lietuvoje: per Valstybinį studijų fondą parama skirta 228 užsienio lietuviams, studijuojantiems Lietuvos

aukštosiose mokyklose. Rėmė Užsienio lietuvių studentų klubo veiklą, kur buvo suorganizuota 22 socialiniai, kultūriniai ir edukaciniai renginiai.

**KULTŪROS MINISTERIJOS (KM), LIETUVOS KULTŪROS TARYBOS (LKT),
LIETUVOS NACIONALINIO KULTŪROS CENTRO (LNKC), LIETUVOS
NACIONALINĖS MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKOS (LNMMB), LIETUVOS
NACIONALINIO MUZIEJAUS (LNM), ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBOS
(EKGT), VALSTYBINĖS KULTŪROS PAVELDO KOMISIJOS (VKPK), LIETUVOS
KULTŪROS INSTITUTO (LKI) VEIKLA**

KM vykdė projektų finansavimo užsienyje konkursus per LKT pagal 2 veiklą kryptis: „Globalios Lietuvos“ idėjos sklaida (10 projektų) ir užsienyje esančio Lietuvai reikšmingo kultūros paveldo paieška, sklaida, priežiūra, sugražinimas (4 projektai). Taip pat KM skyrė premiją diasporos atstovei už etnokultūrinių tradicijų puoselėjimą.

LNKC vykdė LDO įgyvendinamų Lietuvos tradicinės kultūros puoselėjimo iniciatyvų paramos priemones: 1) organizavo kvalifikacijos kėlimo seminarus chorų, teatro, šokių, etninės kultūros temomis 34 diasporos organizacijų vadovams; 2) diasporos organizacijoms suteikė 10 konsultacijų tradicinės kultūros puoselėjimo, renginių organizavimo klausimais (nuotolinėse konsultacijose dalyvavo 36 dalyviai iš 15 valstybių); 3) organizavo 3 veiklas, skirtas padėti tobulinti kvalifikaciją Lietuvos kultūros tradicijų srityje (rengė folkloro, liaudiškų šokių ir chorų dirbtuvės, kūrybinės ir kultūrinės veiklos tautinio paveldo pažinimui, o lituanistinių mokyklų mokytojams – kvalifikacijos kėlimo mokymus); 4) kartu su Pasaulio lietuvių bendruomene ir Belgijos lietuvių bendruomene įgyvendino Europos lietuvių kultūros dienų programą, vykusią Belgijoje (teikė konsultacijas meno vadovams, koordinavo renginį, skyrė dalinį finansavimą); 5) atrinktiems užsienyje dirbantiems kultūros specialistams mokėjo atlyginimą: pagal 18 sutarčių dirbo 14 meno vadovų ir 2 kultūros darbuotojai; 6) teikė metodinę ir finansinę paramą organizuojant Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventę JAV.

LNMMB skatino lituanistinio švietimo mokyklas įsitraukti į Kultūros paso programą ir pasinaudoti jos teikiamomis paslaugomis. Kultūros pasu naudojosi ir 57 veiklas užsakė 5 formaliojo lituanistinio švietimo mokyklos. Tęsiant iniciatyvos „Knygų startas“ įgyvendinimą, URM perduota 3 000 lauknešėlių, kurie vėliau pagal poreikį perduoti diplomatinėms atstovybėms. Bendradarbiaujant su KM įgyvendintos 2 skaitymo lietuviškai skatinimo iniciatyvos; kartu su LDO organizuotos 2 parodos. LNMMB vykdė tyrimus lietuvių diasporos spaudos, sociokultūrinė ir viešosios diplomatijos vystymo diasporoje temomis; pranešimai pristatyti tarptautinėje konferencijoje JK. Siekiant kaupti ir saugoti diasporos archyvą, iš Vokietijos pargabentas dr. Vinco Bartusevičiaus asmeninis archyvas ir Vokietijos lietuvių kultūros instituto perduota periodinės spaudos kolekcija.

LNM iš Amerikos lietuvių kultūros archyvo gavo daiktus, reprezentuojančius diasporos gyvenimą, organizacijų veiklą. Lietuvos migracijos istorijai skirta paroda „Pasaulio dydžio Lietuva“ perkelta į skaitmeninę erdvę 360 virtualiame ture, taip pat į „Google Arts and Culture“.

EKGT internetinėje svetainėje sukūrė diasporai skirtą skiltį „Globali Lietuva ir tautinė tapatybė“ („Kalendoriniai papročiai“, „Seminarai“, „Stovyklos“, „Tautiniai drabužiai ir muzikos instrumentai“), organizavo Etninės kultūros olimpiadą, kurioje dalyvavo ir diasporos atstovas.

VKPK tęsė duomenų apie Lietuvai reikšmingą kultūros paveldą, esantį užsienyje, rinkimą ir registravimą: duomenų bazėje U-Paveldas suvesti ir (arba) atnaujinti duomenys apie 225 objektus. Įgyvendindama Kultūros paveldo departamento prie KM iš dalies finansuotą projektą „Lietuvai reikšmingo kultūros paveldo žemėlapis Švedijos Karalystėje“ Lietuvos visuomenei skleidė informaciją apie Lietuvai reikšmingo nekilnojamojo, kilnojamojo ir nematerialiojo kultūros paveldo užsienyje objektus. Projekto metu taip pat išleistas atskiras fizinis žemėlapis, parengti 7 straipsniai apie vykdomą projektą bei veiklas, projekto rezultatai pristatyti žiniasklaidoje ir 2 renginiuose Lietuvoje.

2025 m. LKI, pirmą kartą įsitraukęs į Veiksmų plano įgyvendinimą, aktyviai plėtojo kultūrinę diplomatiją ir stiprino Lietuvos kultūros sklaidą bei ryšius su diaspora įvairiose šalyse. LKI kartu su

Lietuvos kultūros atašė 2025 m. įgyvendino 15 iniciatyvų JAV, Švedijoje, Danijoje, Italijoje, Jungtinėje Karalystėje ir Vokietijoje, taip pat 11 valstybių dalintasi Lietuvos kultūros aktualijomis, informuojama apie vykstančius renginius, dalijamasi informacija apie pačių bendruomenių organizuojamus kultūrinius renginius, su bendruomenėmis bendrauta tiesiogiai.

EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJOS (EIM), VALSTYBINĖS SKAITMENINIŲ SPRENDIMŲ AGENTŪROS (VSSA), VŠĮ INOVACIJŲ AGENTŪROS (IA), VŠĮ „INVESTUOK LIETUVOJE“ (IL), VŠĮ „KELIAUK LIETUVOJE“ (KL), VĮ REGISTRŲ CENTRO (RC) VEIKLA

EIM rėmė diasporos profesionalų organizacijų, įsitraukusių į ekonominės diplomatijos veiklas, renginius (pasirašytos 5 sutartys su užsienio lietuvių bendruomenėmis, suorganizuoti 5 renginiai). EIM kartu su IA plėtojo bendradarbiavimą su diasporos profesionalais: diaspora įtraukta į 9 verslo misijas, parodas ir muges JAV, Suomijoje, Lenkijoje, JAE, Nyderlanduose, Kanadoje, Singapūre. Buvo išplatintas 21 pranešimas diasporai apie Lietuvos tarptautinius pasiekimus, IA veiklą, renginius, iniciatyvas, karjeros galimybes Lietuvoje. Rėmė dvi užsienio lietuvių jaunimo stažuoti Lietuvos įmonėse programas (jose dalyvavo ir lyderiaujančiose Lietuvos įmonėse, organizacijose lankėsi 60 diasporos jaunuolių). Organizavo nuotoline informacinę sesiją diasporai, skirtas pristatyti verslo įkūrimo Lietuvoje galimybes, skatinti priimti sprendimą grįžti ar pradėti veiklą Lietuvoje. Informacija apie karjeros perspektyvas Lietuvoje buvo sistemingai skelbiama EIM ir „Work in Lithuania“ platformose, taip pat platinama per diasporai skirtus naujienlaiškius, socialinius tinklus ir renginius. EIM stiprina diasporos įsitraukimą į valstybės valdymą, viešindama galimybes dalyvauti valstybės valdomų įmonių valdybose bei organizuodama tikslinius susitikimus. Siekdama skatinti diasporos grįžimą ir įsidarbinimą Lietuvoje bei formuoti patrauklų šalies įvaizdį, EIM prisidėjo prie iniciatyvos „Diasporai draugiškas darbdavys“ ženklelio viešinimo veiklą.

EIM kartu su partneriais įtraukė diasporą į atvykstamojo turizmo skatinimo veiklas, Didžiausiuose diasporos renginiuose pristatytos turizmo Lietuvoje galimybės, diasporai buvo platinami leidiniai, organizuojamos komunikacinės veiklos bei stiprinamas Lietuvos, kaip patrauklios turizmo ir investicijų krypties, įvaizdis.

VSSA į veiksmų planą įsitraukė 2025 m. ir užtikrino nepertraukiamos nuorodos, nukreipiančios į interneto svetainę www.globalilietuva.lt pateikimą asmenims, deklaravusiems išvykimą iš Lietuvos per portalą epaslaugos.lt.

RC svetainėje prie Gyvenamosios vietos deklaravimo aprašymo bei RC savitarnos „Gyvenamosios vietos deklaravimas“ paslaugos veikė nuoroda į URM administruojamą interneto svetainę www.globalilietuva.lt interneto svetainę „Globali Lietuva“, kurioje skelbiama diasporai aktuali informacija, grįžimo į Lietuvą galimybės.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS (LRVK) VEIKLA

LRVK nuosekliai stiprina ryšius su diaspora, teikdama aktualią informaciją apie lietuviškos tapatybės puoselėjimo programas ir priemones, vizualinio identiteto kūrimą suinteresuotoms diasporos organizacijoms. Į Ministrų Pirmininkų vizitų užsienyje programas pagal galimybę įtraukti ir susitikimai su diaspora, kurių metu pristatyta situacija Lietuvoje, Vyriausybės prioritetai, Lietuvos ir diasporos pagalba Ukrainai.

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS (KAM), LIETUVOS KARIUOMENĖS (LK), LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS (LŠS) VEIKLA

KAM rėmė 2 Lietuvos NVO programas, skirtas diasporos pilietiškumui, patriotizmui ir istorinei atminčiai skatinti.

Siekdama informuoti diasporą apie nacionalinio saugumo ir gynybos politiką bei galimybes prisidėti prie valstybės gynybos ir pilietinio pasipriešinimo, KAM 2025 m. suorganizavo 8 renginius ir iniciatyvas, kvietė diasporos atstovus dalyvauti pilietiškumo egzamine.

LK parengė ir paskelbė diasporai skirtus straipsnius apie tarnybos būdus LK, organizavo 6 pristatymus diasporai apie tarnybos LK galimybes, būdus ir sąlygas.

2025 m. įsteigtas naujas LŠS vienetas Jungtinėje Karalystėje, o Švedijoje įsikūrė LŠS rėmėjų grupė. LŠS prisidėjo prie vaikų vasaros stovyklų organizavimo – 2025 m. LŠS stovyklose dalyvavo 21 diasporos paauglys.

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS (SADM), SOCIALINIŲ PASLAUGŲ IR PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO PRIE SADM (SPPD), JAUNIMO REIKALŲ AGENTŪROS (JRA), UŽIMTUMO TARNYBOS PRIE SADM (UŽT) VEIKLA

SADM tęsė Politinių kalinių ir tremtinių bei jų šeimų narių grįžimo į Lietuvą programos įgyvendinimą. Pagal poreikį ir gautus prašymus valstybės parama skirta 8 asmenų grįžimo ir socialinės integracijos išlaidoms padengti. Teikė paramą lietuvių kilmės asmenims ir jų šeimos nariams, perkeltiems iš humanitarinės krizės ištiktų valstybių, siekiant jų integracijos Lietuvoje, koordinavo Pabėgėlių priėmimo centro vykdomą veiklą: per 2025 m. suteikta parama 88 asmenims (16 iš Venesuelos ir 72 iš Ukrainos).

JRA rėmė diasporos jaunimo organizacijų veiklą ir skyrė finansavimą 4 užsienio lietuvių jaunimo organizacijoms ir jų projektams. Taip pat, siekdama stiprinti diasporos jaunimo organizacijų tarpusavio bendradarbiavimo ir organizacinius gebėjimus, organizavo nuotolinius ir gyvus susitikimus, konsultacijas.

UŽT, įgyvendindama iniciatyvą „Gal į Lietuvą?“ organizavo 23 kontaktinius ir 2 nuotolinius informacinius renginius, iš kurių 12 orientuota į užsienyje gyvenančių lietuvių jaunimo bei lituanistinių mokyklų bendruomenės Nyderlanduose, JK, Danijoje, Lietuvoje, Islandijoje, Švedijoje. Karjeros galimybės Lietuvoje ir UŽT paslaugos pristatytos diasporos organizacijų renginiuose (JK, Vokietijoje, Norvegijoje), taip pat grįžimą planuojantiems ar jau grįžusiems asmenims įvairiose Lietuvos savivaldybėse, vykdyti reguliarius nuotoliniai susitikimai su UŽT diasporos konsultantais. UŽT konsultavo grįžtančius arba ketinančius grįžti į Lietuvą asmenis darbo rinkos klausimais. 2025 m. užimtumo skyriuose registravosi 3 154 asmuo, nurodęs, kad pastaruoju metu gyveno ir dirbo užsienio valstybėje. Per 2025 m. įsidarbino 2 548 asmenys, dar 318 asmenų darbo paiešką per UŽT nutraukė pradėję savo verslą. UŽT 2025 m. vykdė komunikaciją socialiniuose tinkluose, kuria pristatytas skaitmeninis įrankis „Lietuvos regionų žemėlapis“ užsienyje gyvenantiems lietuviams. Taip pat 2025 m. iniciatyvos „Gal į Lietuvą?“ internetinėje svetainėje buvo paskelbta informacija apie 10 000 laisvų vietų iš UŽT registruotų duomenų sistemos.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS (ŽŪM) VEIKLA

ŽŪM prisidėjo prie Lietuvos tradicinės kultūros pristatymo užsienyje, surengdama 2 Lietuvos tautinio paveldo ženklų pažymėtų bei sertifikuotų ir kitų tradicinių lietuviškų maisto produktų pristatymus diasporai Vokietijoje ir Belgijoje.

LIETUVOS NACIONALINIO RADIOJO IR TELEVIZIJOS (LRT), SUSISIEKIMO MINISTERIJOS (SM) VEIKLA

Lietuvos diasporai skirta internetinė televizija LRT LITUANICA visą parą buvo transliuojama ir pasiekama per 12 šaltinių, taip pat skaitmeniniu antžeminiu būdu transliuojama į Lenkijos šiaurės rytų regioną, siekiant užtikrinti programos pasiekiamumą lietuvių bendruomenei Lenkijos Suvalkų ir Seinų apskrityse (priemonė įgyvendinta bendradarbiaujant su SM, AB Lietuvos radijo ir televizijos centru ir Ryšių reguliavimo tarnyba). LRT sudarė galimybę diasporos atstovams, skaitantiems anglų kalba, būti informuotiems apie Lietuvos aktualijas LRT ENGLISH puslapyje anglų kalba (vartotojų iš užsienio skaičius per mėnesį – 97,1 tūkst.). LRT transliavo ir parengė 6 diasporai aktualias televizijos programas apie Lietuvą, kurių tikslas – stiprinti atsparumą dezinformacijai ir puoselėti istorinę atmintį; taip pat 2 programas Lietuvos visuomenei apie diasporą.

LIETUVOS MOKSLO TARYBOS (LMT) VEIKLA

LMT skatino diasporos mokslininkų įtraukimą į mokslines veiklas Lietuvoje – 2025 m. 45 diasporos tyrėjai ir mokslininkai vykdė mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) projektus ir vertino MTEP projektų paraiškas bei ataskaitas. LMT įtraukė diasporos mokslininkus į ekspertų komisijas, parėmė vieno diasporos studento mokslinę praktiką.

MEDIJŲ RĖMIMO FONDO (MRF) VEIKLA

MRF finansavo 15 Lietuvos diasporos viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų (žiniasklaidos) projektų, įgyvendintų 7 valstybėse. Iš šių projektų 6 įgyvendinti periodinėje spaudoje, 6 – internetinėse svetainėse, 3 – radijo ir televizijos programose.

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ARCHYVARO TARNYBOS (LVAT), VALSTYBĖS ARCHYVŲ VEIKLA

LVAT tęsė su Lietuvos diaspora susijusių archyvų, esančių užsienyje, identifikaciją. LVAT, Lietuvos literatūros ir meno archyvas (LLMA), Lietuvos centrinis valstybės archyvas (LCVA), Kauno regioninis valstybės archyvas identifikavo ir į interneto svetainę www.diaspora.archyvai.lt įtraukė 27 aprašus.

Surengtos Lietuvos valstybės archyvų darbuotojų ekspedicijos į diasporos archyvus: LLMA ir LCVA ekspedicijos į Lietuvos kultūros institutą Vokietijoje, LCVA ekspedicija į Amerikos lietuvių kultūros archyvą (ALKA) JAV, Kauno regioninio valstybės archyvo ekspedicija į Braziliją. Ekspedicijų tikslas – bendradarbiauti su diasporos atstovais, identifikuoti ir sutvarkyti archyvinius dokumentus, išplėsti jų pasiekiamumą.

LVAT rūpinosi informacijos teikimu diasporai apie valstybės archyvų galimybes, kompetenciją saugant dokumentinį paveldą.

Lietuvos valstybės archyvams 2025 m. buvo perduoti 635 dokumentai. Organizuoti Lietuvos valstybės archyvuose saugotų archyvinių dokumentų pristatymai. Apie diasporos archyvinius dokumentus iš viso parengtos 6 sklaidos priemonės. LCVA parengė ir Virtualių parodų portale publikavo 2 skaitmenines priemones lietuvių ir anglų kalbomis.

LIETUVOS BANKO (LB) VEIKLA

LB kvietė diasporos mokslininkus įsitraukti į mokslines veiklas Lietuvoje, taip pat į 7-ąją Baltijos ekonomikos konferenciją „7th Baltic Economic Conference“ ir į Lietuvos ekonomistų žiemos susitikimą.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS (SAM) VEIKLA

2025 m. buvo stiprinamas sveikatos sistemos žmogiškųjų išteklių politikos formavimas, įtraukiant diasporos patirtį ir skatinant sveikatos priežiūros specialistų pritraukimą iš užsienio.

SAM organizavo bendradarbiavimo platformos posėdį su sveikatos priežiūros įstaigų atstovais sveikatos sistemos žmogiškųjų išteklių politikos klausimais, kuriame dalyvavo ir diasporos atstovas. 2025 metais vyko konsultacijos su diasporos atstovais iš Norvegijos, siekiant parengti patrauklias sveikatos priežiūros specialistų pritraukimo priemones. Į sveikatos sistemos žmogiškųjų išteklių politikos formavimą integruota diasporos patirtis, įdarbinant specialistą, kuris ilgą gyvenimą užsienyje.

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS (VRM) VEIKLA

VRM užtikrino galimybę LR piliečiams, gyvenantiems užsienyje, konkursuose į valstybės tarnybą dalyvauti nuotoliniu būdu, įvairiais kanalais teikė informaciją apie galimybes dirbti valstybės tarnyboje. 2025 m. vyko 4 mugės, kuriose lankėsi tiek studijuojantys ar gyvenantys užsienyje Lietuvos piliečiai, tiek studijuojantys jungtinėse studijų programose.

VRM organizavo LDO priemonių, skirtų prekybos žmonėmis prevencijai kitose valstybėse, projektų konkursą, kurio tikslas – informuoti diasporą apie prekybos žmonėmis pavojus ir skatinti krepintis pagalbos nukentėjus (skirta parama 1 projektui).

TEISINGUMO MINISTERIJOS (TM) VEIKLA

Siekiant stiprinti pilietiškumą, kurti tvirtesnę ir atsparesnę visuomenę ir paminėti Konstitucijos dieną, TM kvietė diasporos atstovus dalyvauti Konstitucijos egzamine (dalyvavo 167 diasporos atstovai).

VALSTYBINĖS LIETUVIŲ KALBOS KOMISIJOS (VLKK) VEIKLA

2025 m. VLKK, pirmą kartą įsitraukusi į Veiksmų planą, organizavo diasporai skirtas iniciatyvas, stiprindama lietuvių kalbos sklaidą, edukaciją ir kultūros puoselėjimą užsienyje. VLKK surengė Lietuvių kalbos dienų viktoriną diasporai (vaikams ir suaugusiems), kurioje dalyvavo 126 diasporos atstovai. Taip pat VLKK apdovanojo diasporos atstovus už lietuvių kalbos ir kultūros puoselėjimą, sklaidą užsienyje, aktyvią šviečiamąją ir kultūrinę veiklą.

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ VEIKLA

2025 m. visos Lietuvos savivaldybės įsitraukė į Veiksmų plano įgyvendinimą, reikšmingai išplėsdamos diasporai skirtas iniciatyvas ir stiprindamos ryšius su užsienyje gyvenančiais kraštiečiais. 2025 m. augo savivaldybių įgyvendinamų veiklų įvairovė, apimanti švietimą, kultūrą, bendruomeniškumo skatinimą bei grįžimo į Lietuvą iniciatyvas.

2025 m. į Veiksmų plano įgyvendinimą naujai įsitraukė 19 savivaldybių (Alytaus r., Birštono, Elektrėnų, Jonavos r., Kelmės r., Klaipėdos r., Kretingos r., Mažeikių r., Pagėgių, Pakruojo r., Panevėžio r., Pasvalio r., Plungės r., Radviliškio r., Šalčininkų r., Šilalės r., Švenčionių r., Telšių r. ir Zarasų r.).

Lietuvos savivaldybės, siekdamos padėti užsienio lietuviams puoselėti tautinę tapatybę, įgyvendino šias lituanistinio švietimo, lietuviškos tradicinės kultūros, istorinės atminties puoselėjimo bei sporto skatinimo veiklas: 1) 3 savivaldybės (Akmenės r., Kauno m., Šiaulių m.) organizavo nuotolinį ugdymą diasporai pagal bendrojo ugdymo programas; 2) Kauno m. savivaldybė nuotolinį ugdymą organizavo ir pagal lituanistinio švietimo paketą (lietuvių kalba, Lietuvos istorija, Lietuvos geografija); 3) 22 savivaldybės (Alytaus r., Birštono, Joniškio r., Jurbarko r., Kalvarijos, Kauno r., Kazlų Rūdos, Kelmės r., Lazdijų r., Marijampolės, Prienų r., Rokiškio r., Šakių r., Šalčininkų r., Šiaulių m., Šilalės r., Ukmergės r., Utenos r., Varėnos r., Vilkaviškio r., Vilniaus m., Visagino) organizavo vasaros stovyklas, kuriose dalyvavo diasporos ar grįžę iš užsienio vaikai; 4) 7 savivaldybės (Elektrėnų, Joniškio r., Kazlų Rūdos, Kelmės r., Lazdijų r., Šalčininkų r., Varėnos r.) organizavo neformaliojo švietimo veiklas; 5) 2 savivaldybės (Vilniaus m. ir Kupiškio r.) dalijosi savivaldybės ugdymo įstaigų gerąja patirtimi, skirta tautiškumui puoselėti su lituanistinio švietimo įstaigomis užsienyje (įgyvendinti 8 projektai); 6) Kauno m. savivaldybė organizavo viešųjų ryšių akcijas siekiant populiarinti lituanistinio švietimo veiklas; 7) Kazlų Rūdos sav. prisidėjo prie lietuviškos tradicinės kultūros puoselėjimo užsienyje organizuodama tradicinės kultūros renginius; 8) Kupiškio r. sav. prisidėjo prie lietuviškos tapatybės puoselėjimo pristatant Lietuvos kultūrą užsienyje (organizavo 2 renginius); 9) 2 savivaldybės (Kaišiadorių r. ir Kauno r.) bendradarbiavo su diaspora įgyvendinant Lietuvai reikšmingo kultūros paveldo, esančio užsienyje, paieškos, sklaidos, priežiūros ir sugrąžinimo veikloje; 10) 2 savivaldybės tęsė PLSŽ tradiciją, sporto programą papildant kitomis diasporos įsitraukimą skatinančiomis iniciatyvomis: Palangos m. savivaldybėje vyko XII PLSŽ, o Alytaus r. savivaldybė organizavo sporto žaidynes savivaldybėje, įtraukiant diasporos ar grįžusius iš užsienio atstovus.

Lietuvos savivaldybės skatino diasporą įsitraukti į Lietuvos gyvenimą ir gerovės joje kūrimą, vykdydamos šias veiklas: 1) 4 savivaldybės (Elektrėnų, Kaišiadorių r., Kalvarijos, Švenčionių r.) atliko diasporos apklausas; 2) 27 savivaldybės (Alytaus m., Alytaus r., Anykščių r., Elektrėnų, Ignalinos r., Joniškio r., Kalvarijos, Kauno r., Kazlų Rūdos, Kėdainių r., Kretingos r., Kupiškio r.,

Lazdijų r., Marijampolės, Pagėgių, Plungės r., Prienų r., Radviliškio r., Rokiškio r., Skuodo r., Šiaulių r., Šilutės r., Švenčionių r., Tauragės r., Ukmergės r., Utenos r., Visagino r.) kvietė garbės ambasadorius, kitus diasporos atstovus, meno kolektyvus ir atlikėjus į mieste ar rajone organizuojamas šventes, kitus vykstančius renginius (parodas, ekskursijas); 3) Klaipėdos m. sav. diasporos atstovams skyrė dvi 6 mėnesių stipendijos muzikos ir dailės sričiai; 4) 10 savivaldybių (Birštono, Elektrėnų, Kazlų Rūdos, Kelmės r., Kėdainių r., Klaipėdos m., Kretingos r., Mažeikių r., Pagėgių, Švenčionių r.) socialiniuose tinkluose reguliariai informavo diasporą apie investavimo galimybes savivaldybėse; 5) 6 savivaldybės (Kauno r., Jurbarko r., Kazlų Rūdos, Kelmės r., Kretingos r., Prienų r.) teikė diasporai informaciją apie turizmo galimybes savivaldybėje; 6) 31 savivaldybė kvietė kraštiečius, gyvenančius užsienyje, tapti savivaldybės garbės ambasadoriais ir įsitraukti į rajono ar miesto ryšių su partneriais užsienyje stiprinimą, tačiau šį veiksma sėkmingai įgyvendino tik 14 savivaldybių (Alytaus m., Elektrėnų, Joniškio r., Kauno r., Kėdainių r., Kretingos r., Kupiškio r., Pagėgių, Panevėžio m., Plungės r., Raseinių r., Rietavo, Skuodo r., Šilalės r., Tauragės r.); 7) 6 savivaldybės (Elektrėnų, Joniškio r., Klaipėdos m., Panevėžio m., Šiaulių m., Tauragės r.) įgyvendino veiklas, kuriomis siekė didinti projekto „Globalūs regionai“ žinomumą ir stiprinti ryšius su užsienyje gyvenančiais kraštiečiais; 8) Šiaulių m. sav. mokėjo metinę stipendiją 2 sportininkams; 9) 6 savivaldybės (Klaipėdos m., Mažeikių r., Pagėgių, Prienų r., Šalčininkų r., Vilkaviškio r.) organizavo ir finansavo diasporos atstovų ekskursijas parengtu turistiniu maršrutu, skirtu supažindinti su savivaldybės infrastruktūra, darbo ir paslaugų galimybėmis; 10) 17 savivaldybių (Akmenės r., Alytaus m., Alytaus r., Anykščių r., Druskininkų, Elektrėnų, Ignalinos r., Joniškio r., Kaišiadorių r., Klaipėdos m., Pagėgių, Prienų r., Radviliškio r., Šiaulių m., Šilalės r., Švenčionių r., Tauragės r.) organizavo susitikimus su užsienyje gyvenančiais kraštiečiais įsitraukimo į savivaldybės gyvenimą temomis; 11) Šakių r. sav. organizavo kontaktų apsisiekimo renginį tarp diasporos atstovų ir kraštiečių, skatinant užsienyje gyvenančius kraštiečius įsitraukti į savivaldybės gyvenimą bei įtraukė į savanorystės, labdaros ir paramos veiklą 3 diasporos atstovus; 12) Vilkaviškio r. sav. parėmė diasporos iniciatyvą, skirtą savivaldybės gyvenimajai aplinkai gerinti; 13) Molėtų r. sav. vieno langelio principu teikė konsultacijas diasporos atstovams, organizavo susitikimą su diaspora; 14) Kalvarijos sav. į savivaldybės finansuojamų NVO projektą įtraukė diasporos atstovę.

Lietuvos savivaldybės įgyvendino šias grįžimo į Lietuvą skatinimo ir palankių (re)integracijos sąlygų sudarymo veiklas: 1) Prienų r. sav. pritaikė pirmenybės teisę iš užsienio grįžusių šeimų vaikams, priimant juos į ikimokyklinio ugdymo įstaigas; 2) 8 savivaldybės (Alytaus m., Birštono, Jurbarko r., Kretingos r., Lazdijų r., Šakių r., Šalčininkų r., Utenos r.) organizavo veiklas, skirtas iš užsienio grįžusių kraštiečių (mokinių) lietuvių kalbos įgūdžiams stiprinti; 3) 3 savivaldybės (Joniškio r., Marijampolės, Švenčionių r.) organizavo iš užsienio į savivaldybę sugrįžusių asmenų neformalios grupės susitikimus, siekiant padėti grįžusiems asmenims lengviau integruotis Lietuvoje; 4) Ukmergės r. sav. taikė GPM lengvatą iš užsienio grįžusiems diasporos atstovams; 5) Vilniaus r. sav. grįžusiems asmenims pritaikė 30 proc. verslo liudijimo įsigijimo įkainio lengvatą; 6) 5 savivaldybės (Klaipėdos m., Pagėgių, Prienų r., Ukmergės r., Utenos r.) numatė skirti finansinę paskatą ar paramą būstui nuomotis ir (ar) įsigyti iš užsienio į savivaldybę grįžusiems asmenims, teikti pagalbą sprendžiant su persikėlimu susijusius klausimus, tačiau tik Ukmergės r. sav. buvo pasinaudota šia galimybe; 7) Prienų r. sav. skyrė finansinę paramą iš užsienio grįžusiems asmenims, skatinant steigti smulkųjų ir vidutinį verslą savivaldybėje; 8) 3 savivaldybės (Marijampolės, Pagėgių ir Ukmergės r.) organizavo informacines kampanijas, skatinančias diasporos atstovus grįžti į savivaldybę; 9) Alytaus r. sav. rengė pranešimus apie į savivaldybę iš užsienio grįžusių asmenų integraciją; 10) Pasvalio r. sav. rengė informacinius lankstinukus apie grįžimo ir integracijos savivaldybės galimybes; 11) Jurbarko r. sav. konsultavo į savivaldybę iš užsienio grįžusius asmenis verslo kūrimo klausimais.

Lietuvos savivaldybės įgyvendino šias komunikacijos veiklas: 1) 48 savivaldybės (Akmenės r., Alytaus m., Anykščių r., Birštono, Biržų r., Druskininkų, Elektrėnų, Jonavos r., Joniškio r., Kalvarijos, Kelmės r., Kėdainių r., Klaipėdos r., Kretingos r., Kupiškio r., Lazdijų r., Marijampolės, Mažeikių r., Molėtų r., Neringos, Pagėgių, Pakruojo r., Palangos m., Panevėžio m., Panevėžio r., Pasvalio r., Plungės r., Prienų r., Radviliškio r., Raseinių r., Rietavo, Rokiškio r., Skuodo r., Šalčininkų r., Šiaulių r., Šilalės r., Šilutės r., Širvintų r., Švenčionių r., Tauragės r., Telšių r., Trakų r.,

Ukmergės r., Utenos r., Varėnos r., Vilniaus r., Visagino, Zarasų r.) dalinasi diasporai aktualia informacija ir ją nuolat atnaujino interneto svetainėse; 2) 31 savivaldybė (Akmenės r., Anykščių r., Elektrėnų, Ignalinos r., Jonavos r., Joniškio r., Kaišiadorių r., Kalvarijos, Kauno r., Kelmės r., Klaipėdos r., Kretingos r., Kupiškio r., Lazdijų r., Marijampolės, Mažeikių r., Molėtų r., Neringos, Pagėgių, Panevėžio m., Prienų r., Rokiškio r., Skuodo r., Šilutės r., Širvintų r., Švenčionių r., Tauragės r., Trakų r., Utenos r., Vilkaviškio r. ir Varėnos r.) palaikė ir stiprino ryšius su užsienyje gyvenančiais kraštiečiais per socialinius tinklus.

ASIGNAVIMAI

Veiksmų planas įgyvendinamas iš asignavimų valdytojams skirtų bendrųjų LR valstybės biudžeto asignavimų, savivaldybių biudžetų ir kitų teisėtai gautų lėšų. 2025 m. strateginių gairių „Globali Lietuva“ įgyvendinimui iš viso panaudota 13 400,9 tūkst. eurų, kuriuos skyrė 35 valstybės institucijų ir 60 savivaldybių: iš jų 12 829,62 tūkst. eurų valstybės biudžeto, 571,31 tūkst. eurų savivaldybių biudžetų, įskaitant gautas iš valstybės biudžeto. Lyginant su 2024 m. diasporos politikai įgyvendinti skirtas finansavimas išaugo 16 %.

1 lentelė. 2019–2025 metais diasporos politikai įgyvendinti panaudoti asignavimai (tūkst. eurų)

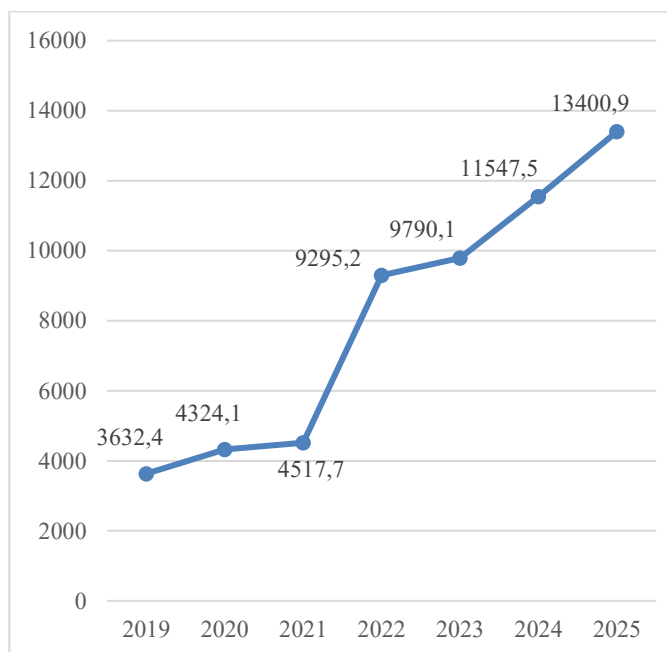
Įgyvendinanti institucija	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	1 939	2 988,4	3 009	5 191,1	5 165,2	6 186,5	9 275,8
VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	1 241,2	883,3	782,5	1 006	1 020,7	926,6	1 168,2
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (kartu su Socialinių paslaugų ir priežiūros departamentu prie SADM, Jaunimo reikalų agentūra, Užimtumo tarnyba prie SADM)	45,6	23,4	43,3	570,9	947,9	351,8	176,1
Ekonomikos ir inovacijų ministerija (kartu su VšĮ „Investuok Lietuvoje“, VšĮ „Keliauk Lietuvoje“, VšĮ Inovacijų agentūra, VĮ Registrų centras)	4			830,2	815,1	941,5	883,5
Užsienio reikalų ministerija	286,8	193,1	235,1	540,5	814,8	474*	488,3*
Kultūros ministerija (kartu su Lietuvos nacionaliniu kultūros centru, Lietuvos kultūros taryba, Lietuvos nacionaliniu muziejumi, Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos kultūros institutu)	109,8	206,8	377,8	303,3	376,9	546,4	507,5
Vidaus reikalų ministerija				348		1,8	10
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija				40	100	4,7	
VšĮ Medijų rėmimo fondas				79	70,5	125	115,3
Susisiekimo ministerija		26,3	64	64	64	64	64
Krašto apsaugos ministerija (kartu su Lietuvos šaulių				4,9	54,2	94,8	40

sąjunga, Lietuvos kariuomene)							
Žemės ūkio ministerija				18,7	29,2	24,8	29,4
Valstybinė kultūros paveldo komisija					13,5	12,4	43,4
Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba	6	0,3	6	11,5	6	10	18
Lietuvos bankas				5	5		
Tautinių mažumų departamentas prie LRV		2,5					
Vyriausioji rinkimų komisija						1083	
Valstybinė lietuvių kalbos komisija							5,2
Lietuvos mokslo taryba						19,6	4,9
Savivaldybės**				282,1	307,1	680,6	571,3
Iš viso:	3 632,4	4 324,1	4 517,7	9 295,2	9 790,1	11 547,5	13 400,9

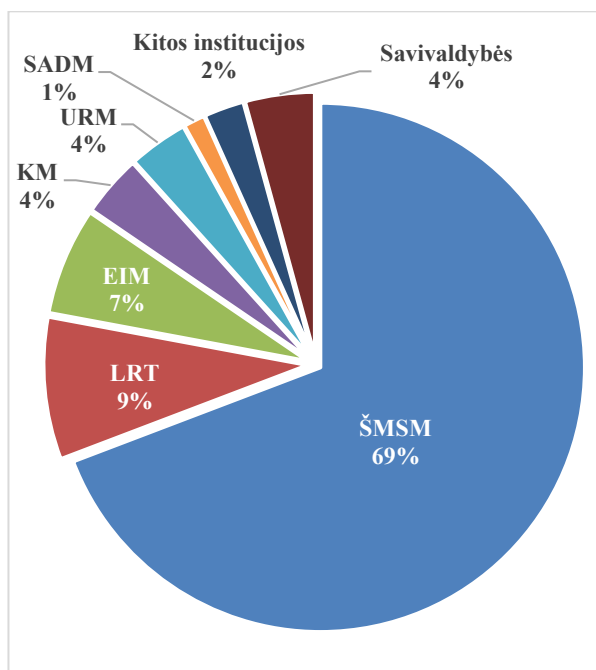
* URM 2024 ir 2025 m.. skirta lėšų suma, lyginant su 2023 m. sumažėjo dėl lėšų, skirtų asmenų, turinčių teisę būti perkeltiems iš humanitarinės krizės ištiktų valstybių į Lietuvą, perkėlimui poreikio sumažėjimo ir dėl dalies lėšų, skirtų konsultacijų centro „Grįžtu LT“ veiklos užtikrinimui, perkėlimo į darbo užmokesčio fondą

** 60 savivaldybių lėšos

4 grafikas. 2019–2025 m. diasporos politikai įgyvendinti panaudoti asignavimai (tūkst. eurų)

5 grafikas. 2025 m. Veiksmų planui įgyvendinti panaudoti asignavimai pagal institucijas (proc.)

Informacija apie Veiksmų plano įgyvendinimo 2025 m. asignavimų panaudojimą ir rezultatus parengta pagal institucijų raštu pateiktus duomenis. Detalus institucijų 2025 m. panaudotų asignavimų, įgyvendintų rodiklių ir vykdytos veiklos aprašymas pateikiamas pridedamame priede.

PRIDEDAMA. Lietuvos diasporos politikos strateginių gairių „Globali Lietuva“ 2022–2030 m. veiksmų plano įgyvendinimo 2025 m. ataskaitos priedas, 41 lapas.